

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

347/2014

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 11η Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκατέσσερα (2014) ημέρα Τρίτη και ώρα 10.00 π.μ. και επί της οδού Κηφισίας 7 (5^{ος} όροφος) στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Πρόεδρος : Ραΐκος Δημήτριος
Αντιπρόεδρος: Μπουσουλέγκα Χριστίνα
Μέλη: Καραμανλής Ευάγγελος
Κουλούρη Ιωάννα
Λουρίκας Δημήτριος
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Στυλιανή Τσιάβου

Εισηγήτρια: Ηρακλεία Σχοινά, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Ερώτημα: Το το υπ' αρ. πρωτ. Α.Π./Β4.α/οικ. 83094/25-9-2014 έγγραφο αίτημα του Υπουργείου Υγείας, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή στις 26-9-2014 με αρ. πρωτ. 3985, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. Α.Π./Β4.α/90309/22-10-2014 έγγραφο, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή στις 22-10-2014 με αρ. πρωτ. 4410

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 4β του π.δ. 60/2007, προϋπολογισθείσας δαπάνης € 131.707,30 πλέον Φ.Π.Α. 23%, ήτοι συνολικά 162.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., διάρκειας έως 30/11/2015, στο πλαίσιο της σύμβασης υλοποίησης του έργου «Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια (on going) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' 2011-2015», που έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».

Με το υπ' αρ. πρωτ. Α.Π./Β4.α/οικ. 83094/25-9-2014 έγγραφο αίτημα του Υπουργείου Υγείας, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή στις 26-9-2014 με αρ. πρωτ. 3985, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. Α.Π./Β4.α/90309/22-10-2014 έγγραφο, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή στις 22-10-2014 με αρ. πρωτ. 4410, το Υπουργείο Υγείας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 4β του π.δ. 60/2007, προϋπολογισθείσας δαπάνης € 131.707,30 πλέον Φ.Π.Α. 23%, ήτοι συνολικά 162.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., διάρκειας έως 30/11/2015, στο πλαίσιο της σύμβασης υλοποίησης του έργου «Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια (on going) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' 2011-2015», που έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».

Ι. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από όλα τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την αρ. πρωτ. 3748/03.08.2010 Απόφαση Ένταξης εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού' η Πράξη "Οngoing αξιολόγηση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' από το 2011 μέχρι το 2015" με ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης την 'Ειδική Υπηρεσία Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την Δ' Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 και δικαιούχο το Υπουργείο Υγείας (κωδ. MIS 296454), και εγκρίθηκε επιλέξιμη δαπάνη ποσού 600.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%.

2. Μετά την αριθμ. 1541/Φ.Προεγκ/296454/7-6-2011 Απόφαση Διατύπωσης Σύμφωνης Γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την δημοπράτηση του έργου, προκηρύχθηκε ανοικτός διεθνής διαγωνισμός (αρ. πρωτ. Δ.Υ.6β/Γ.Π./οικ.75818/6-7-2011 διακήρυξη - αριθμ. Δ/ξης 7/2011) για την επιλογή αναδόχου για την υλοποίηση του έργου «Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια (on going) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' από το 2011 μέχρι το 2015» προϋπολογισμού 487.804,88 € πλέον Φ.Π.Α. 23%, ήτοι συνολικά ποσό 600.000,00 € με δικαίωμα προαίρεσης, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 30% επί του συμβατικού τιμήματος και το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό των 180.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

3. Σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης (άρθρο 2.1.) έργο της διαρκούς (ongoing) αξιολόγησης είναι η διερεύνηση της προόδου στην επίτευξη των στόχων στον τομέα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας με γνώμονα τον εθνικό σχεδιασμό (εθνικό σχέδιο για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση – πρόγραμμα ΨΥΧΑΡΓΩΣ 2000-2010) και των επιπτώσεων των δράσεων και παρεμβάσεων, που πρόκειται να αναληφθούν για την επίτευξη της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης από το 2011 έως και το τέλος του 2015. Το έργο της 'αξιολόγησης κατά τη διάρκεια (ongoing) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης "ΨΥΧΑΡΓΩΣ" – Γ' Φάση' θα υλοποιηθεί στη βάση ενός Επιχειρησιακού Σχεδίου – Προγράμματος Δράσης, που θα εξειδικεύεται μέσω Ετησίων Δελτίων Δράσης και το οποίο θα εκπονηθεί από τον ανάδοχο του έργου.

Τα σχετικά παραδοτέα εξειδικεύονται και αναλύονται στο Μέρος Α' άρθρο 2 της διακήρυξης ως εξής:

Πα.1: Επιχειρησιακό Σχέδιο - Πρόγραμμα Δράσης και Ετήσια Δελτία Δράσης (ημ/νία παράδοσης: 31-5-2012)

Πα.1α: Πλάνο Διαχείρισης Κινδύνων (ημ/νία παράδοσης: 31-5-2012)

Πα.1β: Πλάνο Διαχείρισης & Παρακολούθησης της υλοποίησης του έργου (ημ/νία παράδοσης: 31-5-2012)

Πα.2 – Πα.5: Ετήσια Δελτία Δράσης με τις κάτωθι ημ/νίες παράδοσης:

Πα.2 έτους 2012: 31-5-2012

Πα.3 έτους 2013: 30-11-2012

Πα.4 έτους 2014: 30-11-2013

Πα.5 έτους 2015: 30-11-2014

Π.β.1.1 – Π.β.1.4: Εκθέσεις αξιολόγησης (προσχέδιο) των παρεμβάσεων εφαρμογής (Executive Summary) της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης ανά έτος για την περίοδο 2011-2015 με τις κάτωθι ημ/νίες παράδοσης:

Π.β.1.1 έτους 2011: 31/10/2012

Π.β.1.2 έτους 2012: 31/3/2013

Π.β.1.3 έτους 2013: 31/1/2014

Π.β.1.4 έτους 2014: 31-1-2015

Π.β.1.5: Αξιολόγηση της οργάνωσης και διοίκησης του συστήματος παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας (ημ/νία παράδοσης: 30-10-2013)

Π.β.2: Τελική Έκθεση αξιολόγησης (προσχέδιο) των παρεμβάσεων εφαρμογής της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης για την περίοδο 2011-2015 (ημ/νία παράδοσης: 30-10-2015)

Π.3: Κείμενα με διευκρινίσεις, βελτιώσεις, περαιτέρω τεκμηρίωση μετά τη λήψη παρατηρήσεων από την Ε.Ε. στην έκθεση κλεισίματος του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», που θα συμπεριληφθεί ως συνημμένο παράρτημα το προσχέδιο της έκθεσης αξιολόγησης (ημ/νία παράδοσης: 30-11-2015)

Π.4: Διοργάνωση δύο (2) εκδηλώσεων διάχυσης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης (ημ/νίες: 28-2-2013 και 30/11/2015)

Π5: Πληροφοριακό σύστημα αποθήκευσης και επεξεργασίας των πληροφοριών .

4. Αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ορίζεται στο άρθρο 14 της διακήρυξης πως η διάρκεια εκτέλεσης του έργου είναι 48 μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως το Νοέμβριο του 2015. Η παροχή επιμέρους υπηρεσιών από τον ανάδοχο είναι δυνατό να μεταβάλλεται χρονικά, μετά από κοινή συμφωνία με την αναθέτουσα αρχή και υπό την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται το συνολικό χρονοδιάγραμμα του έργου. Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί μονομερώς το δικαίωμα μετάθεσης του χρονοδιαγράμματος ή επί μέρους προβλεπόμενων χρονικών σημείων ή δραστηριοτήτων του χρονοδιαγράμματος, εάν κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται. Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί επίσης μονομερώς το δικαίωμα επέκτασης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου εάν αυτό κριθεί σκόπιμο. Ο Ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει μετάθεση της προθεσμίας εκτέλεσης του έργου, στην περίπτωση που η εκτέλεση της σύμβασης ή επί μέρους δραστηριοτήτων της καθυστερεί ή πρόκειται να καθυστερήσει για λόγους που δεν ανάγονται σε περιοχές ευθύνης του ή για λόγους ανωτέρας βίας.

5. Περαιτέρω, στο άρθρο 14.6.1. της διακήρυξης ορίζεται ότι *«Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα να αναθέσει συμπληρωματικές ή νέες υπηρεσίες στον ανάδοχο του παρόντος διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 4 εδ. (α) και (β) του Π.Δ. 60/2007, όπως ισχύει. Οι ενδεχόμενες νέες υπηρεσίες θα συνίστανται σε επανάληψη άλλων παρόμοιων υπηρεσιών με αυτές που ανετέθησαν στον ανάδοχο με την κατάρτιση της σχετικής συμβάσεως μέσω της παρούσας προκήρυξης και που θα είναι σύμφωνες με το βασικό σχέδιο, που απετέλεσε και αντικείμενο της αρχικής συμβάσεως».*

6. Επίσης, στο άρθρο 14.8 της διακήρυξης με τίτλο «τροποποίηση σύμβασης παροχής υπηρεσιών-επέκταση αντικειμένου» ορίζεται ότι: *«Η Σύμβαση τροποποιείται όταν συμφωνήσουν, εγγράφως, προς τούτο, τα δύο συμβαλλόμενα μέρη. Η Αναθέτουσα Αρχή, με την επιφύλαξη της εξασφάλισης των κατά περίπτωση απαιτούμενων εγκρίσεων, δικαιούται να ζητήσει από τον Ανάδοχο συμπληρωματικά προϊόντα ή υπηρεσίες από τις προβλεπόμενες στην παρούσα, στην περίπτωση που αυτό αποδειχθεί απαραίτητο για την κάλυψη απρόβλεπτων αναγκών της Αναθέτουσας Αρχής, εξ' αιτίας οργανωτικών ή άλλων ρυθμίσεων που είναι πιθανό να προκύψουν και ο Ανάδοχος, στην περίπτωση αυτή, υποχρεούται στην υλοποίηση του συμπληρωματικού αυτού Έργου, σε χρόνο και με τρόπο που θα συμφωνηθεί από κοινού και με κόστος ίδιο ή ανάλογο του προσφερόμενου για ίδιες ή παρόμοιες αντίστοιχα υπηρεσίες και προϊόντα.*

Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί δικαίωμα σύναψης νέας Σύμβασης με τον ανάδοχο μετά την σύναψη της αρχικής Σύμβασης προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης εφόσον η νέα Σύμβαση έχει ως αντικείμενο νέες υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη υπηρεσιών παρόμοιων με αυτές που ανατέθηκαν στον ανάδοχο από την αρχική Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 60/2007 άρθρο 25 παρ. 4β. και της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (δικαίωμα προαίρεσης), και μέχρι του ποσού των 180.000,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ».

7. Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω όροι της διακήρυξης (άρθρα 14.6.1. και 14.8.) δημοσιεύτηκαν και στην περίληψη που απεστάλη προς δημοσίευση στην ΕΕΕΕ. Ειδικότερα, στο πεδίο II.2.2) σημειώνεται η ένδειξη ότι περιλαμβάνονται «δικαιώματα προαίρεσης» και στην περιγραφή αυτών ορίζεται ότι: «*Η αναθέτουσα αρχή, με την επιφύλαξη της εξασφάλισης των κατά περίπτωση απαιτούμενων εγκρίσεων, δικαιούται να ζητήσει από τον ανάδοχο συμπληρωματικές υπηρεσίες από τις προβλεπόμενες στην παρούσα, στην περίπτωση που αυτό αποδειχθεί απαραίτητο για την κάλυψη απρόβλεπτων αναγκών της αναθέτουσας αρχής, εξ' αιτίας οργανωτικών ή άλλων ρυθμίσεων που είναι πιθανό να προκύψουν και ο ανάδοχος, στην περίπτωση αυτή, υποχρεούται στην υλοποίηση του συμπληρωματικού αυτού έργου, σε χρόνο και με τρόπο που θα συμφωνηθεί από κοινού και με κόστος ίδιο ή ανάλογο του προσφερόμενου για ίδιες ή παρόμοιες αντίστοιχα υπηρεσίες.*

Η αναθέτουσα αρχή έχει το δικαίωμα να αναθέσει στον ανάδοχο παρόμοιες υπηρεσίες με τις περιγραφόμενες στην παρούσα, μέχρι 30% του προϋπολογισμού της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 4 περ. β' του Π.Δ. 60/2007. Το δικαίωμα προαίρεσης ασκείται από την αναθέτουσα αρχή εντός τριών ετών από τη σύναψη της αρχικής σύμβασης. Η νέα σύμβαση συνάπτεται κατόπιν διαπραγμάτευσης των δύο μερών».

8. Με την αριθμ. Δ.Υ.6β/γ.Π./οικ.25308/14-3-2012 Απόφαση εγκρίθηκε το υπ' αριθμ. 7/5-3-2012 πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας και αξιολόγησης αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και κατακυρώθηκε το ανωτέρω έργο στον ανάδοχο με την επωνυμία "C.M.T. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ Ε.Π.Ε." έναντι του ποσού των 439.024,39 € πλέον Φ.Π.Α. 23%, ήτοι συνολικά 540.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23% με διάρκεια εκτέλεσης του έργου 48 μήνες από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης.

9. Σε συνέχεια της αριθμ. πρωτ. 874/Φ.Προεγκ/296454/2012/21-3-2012 Απόφασης Διατύπωσης Σύμφωνης Γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για το σχέδιο σύμβασης και τη διαδικασία ανάθεσης του έργου, καταρτίστηκε η αρ. 11/3-4-2012 σύμβαση, όπως τροποποιήθηκε, μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και της εταιρείας «C.M.T. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ Consulting-Management-Training Ε.Π.Ε.» για την υλοποίηση του έργου «Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια (ongoing) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' από το 2011 μέχρι και το 2015» ποσού 540.000,00 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. με διάρκεια 44 μήνες από την υπογραφή της και έως το Νοέμβριο του 2015. Στο άρθρο 12 της Σύμβασης ορίζεται ότι «*Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα προαίρεσης, που ανέρχεται στο ποσοστό του 30% του προϋπολογισμού της παρούσας σύμβασης και μέχρι του ποσού των 162.000,00 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%, για την ανάθεση πρόσθετων ανάλογων εργασιών του παρόντος έργου, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Π.Δ. 60/2007. Η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία αυτή δύναται να ασκηθεί εντός μιας τριετίας μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης και με την προϋπόθεση της εξασφάλισης προηγουμένως, όλων των απαιτούμενων σχετικών εγκρίσεων*».

Με την από 29-1-2013 τροποποίηση της εν λόγω σύμβασης τροποποιήθηκε το άρθρο 1.2. «παραδοτέα» ως προς τις ημερομηνίες παράδοσης των 3 από τις 4 ετήσιες εκθέσεις αξιολόγησης των παρεμβάσεων εφαρμογής της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης. Ειδικότερα, παρατάθηκαν οι καταληκτικές ημερομηνίες παράδοσης των κάτωθι παραδοτέων ως εξής: (1)Π.β.1.2. έκθεση αξιολόγησης έτους 2012 (από 31-1-2013) στις 31-5-2013, (2)Π.β.1.3. έκθεση αξιολόγησης έτους 2013 (από 31-1-2014) στις 31-3-2014 και (3)Π.β.1.4. έκθεση αξιολόγησης έτους 2014 (από 31-1-2015) στις 31-3-2015. Επίσης, αντικαταστάθηκε το παραδοτέο "Π.β.1.5: Μελέτη συγκριτικής αξιολόγησης α) της νοσηλευτικής δραστηριότητας των ψυχιατρικών τμημάτων των γενικών Νοσοκομείων του ΕΣΥ και β) της δραστηριότητας των πρωτοβάθμιων μονάδων ψυχικής υγείας" από το παραδοτέο: "Π.β.1.5: Αξιολόγηση της οργάνωσης και διοίκησης του συστήματος παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας". Επίσης, παρατάθηκε κατά 4 μήνες η καταληκτική ημερομηνία παράδοσης του παραδοτέου Π.4 «Διοργάνωση δύο εκδηλώσεων διάχυσης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης», και ειδικότερα της πρώτης εκδήλωσης (από 28-2-2013) στις 20-6-2013.

10. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της σύμβασης, "Αντικείμενο του παρόντος έργου είναι η παροχή υπηρεσιών από Εξωτερικό Ανάδοχο προς τους Δικαιούχους φορέων σχεδιασμού, παρακολούθησης και εφαρμογής

των παρεμβάσεων στον τομέα της ψυχικής υγείας, μέσω της παροχής υπηρεσιών αξιολόγησης κατά τη διάρκεια (ongoing) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης “ΨΥΧΑΡΓΩΣ” από το 2011 μέχρι και το 2015.[...].

Το έργο της “αξιολόγησης κατά τη διάρκεια (ongoing) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης “ΨΥΧΑΡΓΩΣ”– Γ’ φάση” θα υλοποιηθεί στη βάση ενός Επιχειρησιακού Σχεδίου – Προγράμματος Δράσης, το οποίο θα εξειδικεύεται μέσω Ετήσιων Δελτίων Δράσης, που θα εκπονηθεί από τον Ανάδοχο του έργου. Το αντικείμενο του έργου της “αξιολόγησης κατά τη διάρκεια (ongoing) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης “ΨΥΧΑΡΓΩΣ”– Γ’ φάση” περιλαμβάνει –κατ’ ελάχιστον- τις ακόλουθες υπηρεσίες:

(Α) Αξιολόγηση των παρεμβάσεων εφαρμογής της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης για την περίοδο 2011-2015:

Περιλαμβάνει την εκπόνηση εκθέσεων αξιολόγησης του συνόλου των επιπτώσεων, που έχει η εφαρμογή της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, για την περίοδο από το 2010 (έναρξη Ψυχαργώς Β’ Φάση) έως και το τέλος του 2015, (λήξη περιόδου επιλεξιμότητας δαπανών του Ε.Σ.Π.Α.), λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη διάσταση που αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή (λειτουργία δομών αποασυλοποίησης και δομών φροντίδας ψυχικής υγείας και βιωσιμότητα των δομών αυτών, λειτουργία Κέντρων Ψυχικής Υγείας, Ιατροπαιδαγωγικών, Κοινωνικών Συνεταιρισμών και άλλων) όσο και τη διάσταση που αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό (θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν, θέσεις εργασίας που διατηρούνται, βαθμός βελτίωσης του επιπέδου των γνώσεων και των δεξιοτήτων του προσωπικού των δομών)

(Β) Στο πλαίσιο αυτό θα υποβληθούν τα κάτωθι παραδοτέα:

Πβ1.1 έως Πβ1.4: Εκθέσεις αξιολόγησης (προσχέδιο) των παρεμβάσεων εφαρμογής της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης ανά έτος για την περίοδο 2011-2015:

1. Αξιολόγηση του Προγραμματικού Σχεδιασμού στη Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση:

- Επικαιροποίηση των στοιχείων – δεδομένων των παρεμβάσεων εφαρμογής της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης και αξιολόγηση της εγκυρότητάς τους.
- Επικαιροποίηση - εκπόνηση ανάλυσης SWOT (Δυνατών, Αδύνατων Σημείων, Ευκαιριών και Κινδύνων) για την μέχρι σήμερα εφαρμογή της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης στην Ελλάδα.

2. Καταλληλότητα και Επικαιρότητα της Στρατηγικής στη Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση:

- Αξιολόγηση της επικαιρότητας των παρεμβάσεων (στοχοθεσία και εφαρμογή).
- Αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του Προγραμματικού Σχεδιασμού στη Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση.
- Εξωτερικοί παράγοντες και κίνδυνοι, που επιδρούν στο περιβάλλον εφαρμογής της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης.
- Αναφορά σε αντικειμενικά προβλήματα και δυσκολίες σε επίπεδο υλοποίησης.

3. Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των παρεμβάσεων Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης (Ποσοτικός προσδιορισμός και επικαιροποίηση των στόχων – πραγματοποιήσεις (εκροές), αποτελέσματα και πρώτες επιπτώσεις):

- Πραγματοποιήσεις (εκροές), αποτελέσματα και επιπτώσεις.
- Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των παρεμβάσεων – δράσεων μέσω συστήματος δεικτών.
- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διατιθέμενων πόρων, σε σχέση με τις εκροές και τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων.

4. Αξιολόγηση των επιπτώσεων:

- Αξιολόγηση της επίπτωσης από την υλοποίηση των παρεμβάσεων στη Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση, στους εμπλεκόμενους φορείς και επωφελούμενους.
- Αναφορά των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν .
- Αναφορά των θέσεων εργασίας, που διατηρούνται ως απόρροια της υλοποίησης των παρεμβάσεων της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης.

5. Αξιολόγηση Κριτηρίων Επίδοσης του Προγραμματικού Σχεδιασμού στη Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση:

- Κριτήρια Αποτελεσματικότητας.
- Κριτήρια Διαχείρισης (ποιότητα του Συστήματος Παρακολούθησης, ποιότητα του Συστήματος Ελέγχου, ποιότητα του Συστήματος Επιλογής Έργων – Δράσεων).
- Χρηματοδοτικά Κριτήρια (απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων).

6. Αξιολόγηση των Μηχανισμών Παρακολούθησης, Διαχείρισης και ελέγχου των Παρεμβάσεων Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης:

- Μεθοδολογία
- Σαφήνεια του συστήματος διαχείρισης – διαχειριστικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες και διαδικασίες διαβούλευσης.
- Μηχανισμοί ελέγχου.
- Διαδικασίες και κριτήρια επιλογής έργων – παρεμβάσεων.
- Συμβολή της εταιρικής σχέσης στην ποιότητα της παρακολούθησης και υλοποίησης των δράσεων Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης.
- Επάρκεια του συστήματος διαχείρισης για την εξασφάλιση της συμβατότητας με τις κοινοτικές πολιτικές.
- Επάρκεια και αποτελεσματικότητα των συστημάτων παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων.

7. Προτάσεις βελτίωσης για την υλοποίηση των παρεμβάσεων στον τομέα της ψυχικής υγείας μέσω του Άξονα 5 του ΤΕΠ ΑναΔ 2007-2013.

8. Έρευνες Πεδίου [...].

9. Μελέτες Περίπτωσης [...].

10. Συμπεράσματα [...].

11. Προτάσεις βελτίωσης και επικαιροποίησης της στρατηγικής, καθώς και προτάσεις για την αναθεώρηση του σχεδίου δράσης.

11. Στις 24-5-2013 υπεγράφη το νέο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, κ. L. Andor, και του Υπουργού Υγείας, κ. Α. Λυκουρέντζου για την επικαιροποίηση της δέσμευσης της χώρας για την προώθηση μέτρων για την ενίσχυση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, σε συνέχεια του από τον Απρίλιο του 2009 υπογεγραμμένου Μνημονίου Συνεργασίας για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση, μεταξύ του τ. αρμοδίου Επιτρόπου, κ. Spidla, και του τ. Υπουργού Υγείας, κ. Αβραμόπουλου, με το οποίο η Ελληνική κυβέρνηση δεσμευόταν να διασφαλίσει τη λειτουργία του προγράμματος 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' και την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015. Με το νέο Μνημόνιο εξασφαλίστηκαν 100 εκ. Ευρώ από κοινοτικούς πόρους για τη χρηματοδότηση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Αναφορικά με τον ρόλο του Ανεξάρτητου Αξιολογητή οριζόταν στο Μνημόνιο ότι: «[...]Το Υπουργείο Υγείας έχει αναθέσει σε Ανεξάρτητο Αξιολογητή τη διενέργεια αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης των δράσεων και παρεμβάσεων για την επίτευξη της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης. [...]. Ο Ανεξάρτητος Αξιολογητής θα αναλάβει επιπροσθέτως και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας και Σχεδίου Δράσης και θα συμπεριλάβει στις ετήσιες και ενδιάμεσες εκθέσεις του παραδοτέο σχετικό με την αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης».

12. Οι θεματικές προτεραιότητες, τα επιμέρους στοιχεία, στα οποία αυτές αναλύονται, η εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσής τους και οι εμπλεκόμενοι φορείς, όπως αποτυπώνονται στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο επισυνάπτεται στο Μνημόνιο είναι τα εξής:

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
A.	<u>Χρηματοδότηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας με βάση το κόστος ανά ωφελούμενο και τύπο μονάδας.</u>		

A1	Εκπόνηση μοντέλου χρηματοδότησης των μονάδων ψυχικής υγείας με βάση το κόστος ανά ωφελούμενο και τύπο μονάδας	6/2013	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΥΤΥΚΑ, ΕΟΠΥΥ
A2	Θεσμοθέτηση του συστήματος χρηματοδότησης των μονάδων ψυχικής υγείας ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και των ΝΠΔΔ, το οποίο δε θα απαιτεί τη συνδρομή του ΕΚΤ ή άλλων ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα βασίζεται στην κοστολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών ψυχικής υγείας	6/2015	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΥΤΥΚΑ
A3	Εφαρμογή του νέου συστήματος χρηματοδότησης	1/2016	Υπουργείο Υγείας
B.	<u>Εκπόνηση προδιαγραφών νέου συστήματος</u>		
B1	Προσδιορισμός αριθμού και είδους προσωπικού ανά τύπο δομής	5/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
B2	Εφαρμογή μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενο και τύπο μονάδας	6/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΥΤΥΚΑ
B3	Επαναπροσδιορισμός κτιριολογικών προδιαγραφών ανά είδος δομής	7/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΔΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Γ.	<u>Πιστοποίηση και αδειοδότηση λειτουργίας δομών</u>		
Γ1	Επαναπροσδιορισμός κριτηρίων και διαδικασιών αδειοδότησης	7/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Γ2	Σύστημα ongoing παρακολούθησης συνεχούς τήρησης των κριτηρίων πιστοποίησης από τις μονάδες ψυχικής υγείας ΝΠΙΔ	9/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Γ3	Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων των προς πιστοποίηση μονάδων ψυχικής υγείας ΝΠΙΔ	10/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Γ4	Αδειοδότηση και πιστοποίηση του συνόλου των μονάδων ψυχικής υγείας ΝΠΙΔ	12/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Γ5	Υπογραφή Συμφώνων μεταξύ των πιστοποιημένων δομών ΝΠΙΔ και του Υπουργείου Υγείας για την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας	1/2014	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Γ6	Σύσταση και πιστοποίηση των ΝΠΔΔ και ένταξή τους στο σύστημα της ongoing παρακολούθησης συνεχούς τήρησης των κριτηρίων πιστοποίησης του συνόλου των Μονάδων Ψυχικής Υγείας	6/2014	ΚΕΣΥΠΕ ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Δ.	<u>Ενίσχυση του πλαισίου αξιολόγησης ποιότητας των μονάδων ψυχικής υγείας μέσω ενός μοντέλου ποιοτικών προτύπων των παρεχομένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας</u>		
Δ1	Έναρξη αξιολόγησης ποιότητας παρεχομένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας Μονάδων Ψυχικής Υγείας με βάση τα υφιστάμενα εργαλεία διασφάλισης ποιότητας – Εγχειρίδιο Διασφάλισης Ποιότητας	6/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΟΠΥΥ
Δ2	Καθορισμός προτύπων ποιότητας στη βάση α) της αξιολόγησης του αποκαταστασιακού έργου, β) της θέσπισης θεραπευτικών πρωτοκόλλων και κλινικών οδηγιών παρακολούθησης του αποκαταστασιακού έργου, γ) της δημιουργίας φακέλου ασθενούς και δ) της υιοθέτησης κοινών προτύπων ποιότητας με μετρήσιμους δείκτες για τις προσφερόμενες υπηρεσίες	6/2014	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Δ3	Ενίσχυση με νέα και προσαρμογή υφιστάμενων εργαλείων παρακολούθησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών ψυχικής υγείας	12/2014	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΟΠΥΥ
Δ4	Ομογενοποίηση επιπέδου παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας στη βάση κόστους – οφέλους (κοινωνικό – οικονομικού) τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό τομέα Εκπόνηση κανονισμών λειτουργίας	3/2015	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΟΠΥΥ
Δ5	Θεσμοθέτηση πλαισίου αξιολόγησης ποιότητας	6/2015	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Δ6	Εφαρμογή πλαισίου αξιολόγησης ποιότητας	9/2015	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
E.	<u>Υποβολή ενδιάμεσων και ετήσιων εκθέσεων αξιολόγησης του Ανεξάρτητου Αξιολογητή</u>	Τακτικά - πριν από τις αιτήσεις για ενδιάμεσες πληρωμές έως το 12/2015	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΤ.	<u>Σύστημα παρακολούθησης των μονάδων ψυχικής υγείας</u>		
ΣΤ1	Θέση σε πιλοτική λειτουργία του Συστήματος	9/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΤ2	Θεσμοθέτηση υποχρεωτικής εφαρμογής του Συστήματος στο σύνολο των Μονάδων Ψυχικής Υγείας	12/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Z.	<u>Τομεοποίηση της παρεχόμενης φροντίδας ψυχικής υγείας</u>		
Z1	Θεσμοθέτηση συμμετοχής-εκπροσώπησης στις τομεακές επιτροπές παιδοψυχιάτρων που υπηρετούν σε Νοσηλευτικά Ιδρύματα ή στον ιδιωτικό τομέα	9/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Z2	Θεσμοθέτηση χρηματοδότησης τομεακών επιτροπών ανάλογα με τον αριθμό ωφελούμενων από τις μονάδες ψυχικής υγείας κάθε τομέα	9/2013	ΔΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ, ΤΕΨΥ, ΤΕΨΥΠΕ
Z3	Θεσμοθέτηση πλαισίου δικτύωσης μονάδων ψυχικής υγείας (διασύνδεση μονάδων σε κλινικό - διοικητικό επίπεδο). Εξασφάλιση συνεργασίας μονάδων ψυχικής υγείας με μονάδες Π. Φ. Υ. και κοινωνικών υπηρεσιών ΟΤΑ	12/2013	ΥΠΕ, Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΕΨΥ, ΤΕΨΥΠΕ, Δ/ΝΣΗ ΠΦΥ, ΟΤΑ
Z4	Επαναπροσδιορισμός τομέων ψυχικής υγείας και ενεργοποίηση των τομεακών επιτροπών ψυχικής υγείας	3/2014	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΕΨΥ, ΤΕΨΥΠΕ
H.	<u>Κατάργηση των ψυχιατρικών νοσοκομείων και των οργανισμών τους</u>		
H1	Αξιολόγηση της αναγκαιότητας ανάπτυξης νέων Μονάδων ή Προγραμμάτων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης, με βάση τις υφιστάμενες ανάγκες. Σχεδιασμός και υλοποίηση μονάδων και δράσεων σε επίπεδο πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης.	6/2013	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΕΨΥ, ΤΕΨΥΠΕ
H2	Μετακίνηση χρόνιων περιστατικών σε κενές θέσεις των μονάδων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης (στεγαστικού τύπου)	12/2013	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΕΨΥ, ΜΨΥ
H3	Ενεργοποίηση υφιστάμενων ή σε αργία μονάδων ψυχικής υγείας. Λειτουργία των Ψυχιατρικών Τμημάτων των Γεν. Νοσοκομείων, τα οποία διαθέτουν ήδη υποδομές	12/2013	ΥΠΕ, Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΜΕ ΝΠΔΔ
H4	Επαναπροσδιορισμός σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του πλαισίου έκδοσης εισαγγελικών παραγγελιών για ψυχικά ασθενείς	6/2014	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΥΔΔΑΔ
H5	Θεσμοθέτηση της κατάργησης ως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου των εναπομεινάντων Ψυχιατρικών Νοσοκομείων	6/2015	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
H6	Μεταφορά προσωπικού εναπομεινάντων ψυχιατρικών νοσοκομείων σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας ΝΠΔΔ – Επαναφορά καταρτισμένου, μέσω ΕΚΤ, προσωπικού σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας	6/2015	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
H7	Ανάπτυξη μονάδων κοινοτικής φροντίδας στη βάση αξιολόγησης από τις τομεακές επιτροπές ψυχικής υγείας, λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση, τα επιδημιολογικά δεδομένα και τις γεωγραφικές ιδιομορφίες (π.χ. δυσπρόσιτες περιοχές, νησιωτικός χώρος)	12/2015	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΕΨΥ, ΤΕΨΥΠΕ, ΕΥΤΥΚΑ

Θ.	Ανάπτυξη υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους		
Θ1	Ανάπτυξη υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους σε μονάδες που διαθέτουν υποδομές	12/2015	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΕΨΥ, ΤΕΨΥΠΕ, ΕΥΤΥΚΑ
Ι.	Πρώθηση απασχόλησης ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας		
Ι1	Επέκταση του θεσμού των Κοι.Σ.Π.Ε., μέσω της χρηματοδοτικής στήριξης νέων και επέκτασης, των υπαρχόντων Κοι.Σ.Π.Ε., με νέες δραστηριότητες	9/2015, Ήδη υλοποιείται	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΥΤΥΚΑ
Κ.	<u>Συμμετοχή των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και των συγγενών τους στη λήψη αποφάσεων και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους</u>	9/2013	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Λ.	Βιωσιμότητα Συστήματος		
Λ1	Διερεύνηση πιθανών εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης ή μίγματος χρηματοδότησης από διαφορετικές πηγές. Αξιοποίηση ευρωπαϊκών πρακτικών.	12/2014	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΥΤΥΚΑ
Λ2	Εξεύρεση ενός μόνιμου και οριστικού τρόπου σταθερής χρηματοδότησης των δομών χωρίς τη συνδρομή των Ευρωπαϊκών Ταμείων. Θεσμοθέτηση του νέου τρόπου χρηματοδότησης	6/2015	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Λ3	Διασφάλιση της χρηματοδότησης από τον Τακτικό Προϋπολογισμό των πόρων λειτουργίας των ΝΠΙΔ.	12/2015	Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Λ4	Πιλοτική εφαρμογή του νέου τρόπου χρηματοδότησης	6/2015-12/2015	Υπουργείο Υγείας
Μ.	<u>Χρηματοδότηση των δομών ψυχικής υγείας από το ΕΣΠΑ</u> , για τη λειτουργία υφισταμένων κοινοτικών Μονάδων Ψυχικής Υγείας ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού τομέα, καθώς και νέων Μονάδων Ψυχικής Υγείας ΝΠΔΔ έως την 31-12-2015	10-5-2013 (απόφαση ένταξης)	ΕυτΥΚΑ Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

13. Στη συνέχεια, η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής του έργου «Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια (ongoing) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης ‘ΨΥΧΑΡΓΩΣ’ από το 2011 μέχρι και το 2015», κατά τη συνεδρίασή της στις 26-6-2013, εισηγήθηκε θετικά για την έναρξη διαπραγμάτευσης του Υπουργείου Υγείας με την ανάδοχο εταιρεία C.M.T. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ Ε.Π.Ε. για τη σύναψη νέας σύμβασης με αντικείμενο την αξιολόγηση της υλοποίησης του Μνημονίου συνεργασίας για την ψυχική υγεία.

14. Ακολούθως, με την αρ. πρωτ. 5493/09-12-2013 (ΑΔΑ: ΒΛΓΒΘ-5ΒΣ) 1^η τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης επεκτάθηκε το φυσικό αντικείμενο της πράξης και συνακόλουθα το οικονομικό αντικείμενο κατά 102.000,00 €. Στην περιγραφή του πρόσθετου φυσικού αντικειμένου ορίστηκε ότι: «[...] Σε αυτό το πλαίσιο ο Ανεξάρτητος Αξιολογητής πρέπει να εκπονήσει μεθοδολογία για την αποτίμηση και την αξιολόγηση της υλοποίησης του Μνημονίου. Ο Ανεξάρτητος Αξιολογητής θα αναλάβει επιπροσθέτως και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και θα συμπεριλάβει στις ετήσιες και ενδιάμεσες εκθέσεις του παραδοτέο σχετικό με την αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης». Επιπλέον, στα παραδοτέα της Πράξης προστέθηκαν Πέντε Μελέτες αποτίμησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης ανά εξάμηνο, ως εξής:

«Π.6. Μελέτη αποτίμησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης (Β' Εξάμηνο 2013).

Π.7. Μελέτη αποτίμησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης (Α' Εξάμηνο 2014).

Π.8. Μελέτη αποτίμησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης (Β' Εξάμηνο 2014).

Π.9. Μελέτη αποτίμησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης (Α' Εξάμηνο 2015).

Π.10. Μελέτη αποτίμησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης (Β' Εξάμηνο 2015)».

15. Κατόπιν των ανωτέρω, το Υπουργείο Υγείας με το υπ' αριθμ. πρωτ. Α.Π./Β.4^α/οικ.5809/21-1-2014 έγγραφο – αίτημά του (αρ. πρωτ. εισερχ. 308/22-1-2014), όπως αυτό συμπληρώθηκε, κατόπιν αιτήματος της Αρχής με τα υπ' αριθμ. πρωτ. εισερχ. 1105/4-3-2014 και 1405/21-3-2014 έγγραφα, αιτήθηκε την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του Ν. 4013/2011, προσκομίζοντας και το σχετικό Σχέδιο Απόφασης, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με επίκληση της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α του Π.Δ. 60/2007 για την ανάθεση σύμβασης συμπληρωματικών υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης του έργου «Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια (on going) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' 2011-2015», προϋπολογιζόμενης δαπάνης μέχρι του ποσού των 131.707,30 €, πλέον ΦΠΑ 23%, ήτοι συνολικά 162.000,00 €, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, διάρκειας έως 30/11/2015.

16. Κατόπιν της εξέτασης του αιτήματος, η Αρχή, με την υπ' αριθ. 97/2014 Απόφασή της, απέρριψε το ανωτέρω αίτημα του Υπουργείου Υγείας και δεν παρέιχε σύμφωνη γνώμη για τη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, με επίκληση της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του Π.Δ. 60/2007, καθώς έκρινε ότι, οι υπό εξέταση αιτούμενες υπηρεσίες δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συμπληρωματικής σύμβασης καθόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 4 α' του Π.Δ. 60/2007. Ειδικότερα, η Αρχή έκρινε ότι: 1) στην εν λόγω υπόθεση δεν παρασχέθηκαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει με απόλυτη σαφήνεια και βεβαιότητα ότι οι υπό κρίση υπηρεσίες συνιστούν συμπληρωματικές υπηρεσίες, οι οποίες δεν προβλέπονταν στην αρχική σύμβαση και ότι, αντιθέτως, δεν συνιστούν υπηρεσίες, οι οποίες θα έπρεπε να παρασχεθούν στο πλαίσιο της εκτέλεσης της αρχικής σύμβασης και 2) δεν συντρέχει το στοιχείο της απρόβλεπτης περιστασης.

17. Όμοια απερρίφθη και η υπ' αριθμ. πρωτ. Α.Π/Β4.α/28406/13-5-2014 αίτηση θεραπείας του Υπουργείου Υγείας, επί της ως άνω Απόφασης με την με αριθ. 192/2014 νεώτερη Απόφαση της καθώς κρίθηκε και πάλι ότι δεν συντρέχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του Π.Δ. 60/2007 για την ανάθεση της σύμβασης με την εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

18. Κατόπιν των ανωτέρω, το Υπουργείο Υγείας (Διεύθυνση Προμηθειών & Διαχείρισης Υλικού), με το αριθμ. πρωτ. Α.Π./Β4.α/οικ. 83094/25-9-2014 έγγραφο αίτημά του, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. Α.Π./Β4.α/90309/22-10-2014 έγγραφο, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή στις 22-10-2014 με αρ. Πρωτ. 4410, αιτείται εκ νέου την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. Γ (δδ) Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης, προϋπολογισθείσας δαπάνης € 131.707,30 πλέον Φ.Π.Α. 23%, ήτοι συνολικά 162.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., διάρκειας έως 30/11/2015, με επίκληση της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 4 περ. β' του Π.Δ. 60/2007.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. εισερχ. 4410/22-10-2014 έγγραφο που υπεβλήθη στην Αρχή, κατόπιν σχετικού αιτήματός της για υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, το Υπουργείο Υγείας παρέιχε διευκρινίσεις ως προς τις περιόδους αναφοράς των πέντε ως άνω Μελετών αποτίμησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και του Σχεδίου Δράσης. Με το ίδιο έγγραφο, το Υπουργείο Υγείας απέστειλε στην Αρχή το Παραδοτέο Πα.1: "Επιχειρησιακό Σχέδιο – Πρόγραμμα Δράσης" της σύμβασης.

Σύμφωνα με το αριθμ. πρωτ. Υ5α β/ΔΥ/21-10-2014 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας προς τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, το οποίο υπεβλήθη συνημμένως, η περίοδος αναφοράς και η ημερομηνία ολοκλήρωσης των ανωτέρω παραδοτέων είναι οι ακόλουθες:

Παραδοτέο	Περίοδος αναφοράς	Ημερομηνία ολοκλήρωσης παραδοτέου
Π.6.	1/6/2013 – 31/12/2013	15/12/2014
Π.7.	1/1/2014 – 30/6/2014	15/12/2014
Π.8.	1/7/2014 – 31/12/2014	28/2/2015
Π.9.	1/1/2015 – 30/6/2015	30/8/2015
Π.10.	1/7/2015 – 31/12/2015	31/12/2015

Επιπλέον, στο ίδιο έγγραφο, το Υπουργείο Υγείας αναφέρει ότι “Σύμφωνα με το Μνημόνιο, οι εκθέσεις του Ανεξάρτητου Αξιολογητή θα προηγούνται των αιτημάτων πληρωμής που σχετίζονται με τον τομέα της ψυχικής υγείας από τον Άξονα Προτεραιότητας 5 του Ε.Π. “Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013”, ώστε η πρόοδος των μεταρρυθμίσεων με βάση το παρόν μνημόνιο Συνεργασίας να συνδέεται με τη χρηματοδοτική συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) μέχρι το τέλος του 2015'. Σε αυτό το πλαίσιο, τα παραδοτέα Π.6, Π.7 και Π.8 του έργου, τα οποία αναφέρονται στην αξιολόγηση του Μνημονίου Συνεργασίας Λυκουρέντζου – Andor, θα ολοκληρωθούν μέχρι τις 15/12/2014, για να αποσταλούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή”.

II. Νομικό πλαίσιο

19. Σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπερ. δδ της περ. γ της παραγρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 4013/2011 όπως ισχύει, «..Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων [...].

20. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...», το εν λόγω π.δ. «εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...] β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II Α, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II Β.”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του αριθ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 134.000 ευρώ και 207.000 ευρώ αντίστοιχα.

21. Οι σχετικές διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 του π.δ. 60/2007 προβλέπουν:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο_συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου

δικαιώματος προαιρέσεως όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...]2. Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης.

22. Στη διάταξη του άρθρου 25 του ιδίου π.δ. [με τίτλο «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)»] προβλέπεται ότι:

«Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις [...] 4. Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών:

α) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης.

β) όταν έχουν ως αντικείμενο νέα έργα ή υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων έργων ή υπηρεσιών που ανατέθηκαν στον οικονομικό φορέα ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από τις ίδιες αναθέτουσες αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα έργα ή οι υπηρεσίες είναι σύμφωνες με μία βασική μελέτη που αποτέλεσε αντικείμενο αρχικής σύμβασης και η οποία έχει συναφθεί σύμφωνα με την ανοικτή ή την κλειστή διαδικασία. Η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία αυτή πρέπει να επισημαίνεται ήδη κατά την αρχική προκήρυξη διαγωνισμού, και το συνολικό προβλεπόμενο ποσό για τη συνέχιση των εργασιών ή υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές κατά την εφαρμογή του άρθρου 6. Προσφυγή στη διαδικασία αυτή επιτρέπεται μόνο επί μια τριετία μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης».

III. Νομική εκτίμηση

23. Το υπό εξέταση αίτημα του Υπουργείου Υγείας αφορά στη σύναψη «δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών» με την έννοια της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007. Δεδομένου ότι η εν λόγω σύμβαση υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης, ο προϋπολογισμός της οποίας ανέρχεται μέχρι του ποσού των 131.707,30, πλέον Φ.Π.Α. 23%, αποτελεί παρακολούθημα της αρχικής σύμβασης, της οποίας η ορισθείσα συμβατική αμοιβή ανήρχετο στο ποσό των 439.024,39, πλέον Φ.Π.Α. 23%, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

24. Σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΔΕΚ, η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) περιπτώσεις (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας.

Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις

προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις, με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48). Το δε βάρος απόδειξης της ύπαρξης εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέκκλιση, φέρει εκείνος ο οποίος τις επικαλείται (βλ. Δ.Ε.Κ. απόφαση της 14.9.2004, Υπόθεση C-385/02, απόφαση της 18.5.1995, Υπόθεση C-57/94, απόφαση της 12.1.1994, Υπόθεση C-296/92, απόφαση της 17.11.1993, Υπόθεση C-71/02, απόφαση της 10.3.1987, Υπόθεση C-199/85, Υπόθεση C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας).

25. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να συνάπτουν τις συμβάσεις προμηθειών κατά κανόνα με τη διαδικασία ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού και μόνον κατ' εξαίρεση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Οι περιπτώσεις της κατ' εξαίρεση δυνατότητας σύναψης των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού παρατίθενται στο άρθρο 25 του π.δ. 60/2007, ενώ τέτοια δυνατότητα αναγνωρίζεται και στο άρθρο 24 του ως άνω π.δ. με προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού.

26. Σχετικά με τη δυνατότητα επίκλησης του άρθρου 25 παρ. 4 περ. β του πδ 60/2007, σημειώνουμε ότι, το δικαίωμα αυτό αναφέρεται σε συμβάσεις νέων έργων ή υπηρεσιών, που πρόκειται να ανατεθούν στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από την ίδια αναθέτουσα αρχή. Για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) να αφορούν σε επανάληψη παρόμοιων με την αρχική σύμβαση έργων ή υπηρεσιών,
- β) να συμφωνούν με την βασική μελέτη που αποτέλεσε αντικείμενο της αρχικής σύμβασης, η οποία συνήφθη με ανοικτή ή κλειστή διαδικασία,
- γ) η δυνατότητα προσφυγής στην ανωτέρω διαδικασία θα πρέπει να επισημαίνεται κατά την αρχική προκήρυξη του διαγωνισμού,
- δ) να ανατεθούν οι συμβάσεις νέων έργων και υπηρεσιών στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης και
- ε) να μην έχει παρέλθει τριετία από τη σύναψη της αρχικής σύμβασης.

27. Ως προς την προϋπόθεση (α) τα νέα έργα ή οι νέες υπηρεσίες να αφορούν σε επανάληψη παρόμοιων με την αρχική σύμβαση έργων ή υπηρεσιών.

Αναφορικά με την έννοια των νέων υπηρεσιών, που αφορούν σε επανάληψη παρόμοιων υπηρεσιών με αυτές της αρχικής σύμβασης, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την αριθμ 73/2009 Τμήμα IV ΕΣ απόφαση: *“Ειδικότερα, οι «νέες» υπηρεσίες είναι μεν παρόμοιες υπηρεσίες με αυτές που ανατέθηκαν με την πρώτη σύμβαση μεταξύ των μερών, πλην όμως, δύναται να διακριθούν από τις τελευταίες, ως προς το αντικείμενο στο οποίο αφορούν και πρέπει να συνάδουν με τη βασική μελέτη της αρχικής συμβάσεως για την επίτευξη, εντός ορισμένου χρόνου, ενός συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού αποτελέσματος, ενώ η δυνατότητα απευθείας αναθέσεώς τους, το αντικείμενό τους αλλά και η δαπάνη που συνεπάγονται, πρέπει να έχουν προβλεφθεί στην οικεία διακήρυξη. Επομένως, στην επίμαχη εξαίρεση από τη διενέργεια διαγωνισμού δεν μπορούν να υπαχθούν, ως νέες, οι υπηρεσίες που, εξαιτίας του ότι ανταποκρίνονται σε πάγιες ανάγκες της αναθέτουσας αρχής χωρίς χρονικό ορίζοντα, μπορούν να επαναλαμβάνονται διαρκώς, ούτε οι υπηρεσίες που ταυτίζονται με αυτές της αρχικής σύμβασης”.*

Περαιτέρω, *“[...] ο προσδιορισμός στη διακήρυξη των ήδη ανατιθέμενων υπηρεσιών δεν αρκεί για τον προσδιορισμό των δυνάμενων να ανατεθούν στο μέλλον, δεδομένου ότι η δυνατότητα που παρέχει το προαναφερόμενο άρθρο για επανάληψη παρόμοιων υπηρεσιών δεν εξικνείται μέχρι την εκ νέου ανάθεση όμοιων υπηρεσιών, περίπτωση που καλύπτεται από την ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να προβλέπει απλώς την παράταση της ισχύος της αρχικής σύμβασης (Απόφαση VI Τμ. ΕΣ 1980/2012βλ. και Απ. VI Τμ. 3365/2011).*

Όπως έχει διευκρινίσει σε έγγραφο της η Επιτροπή [MARKT.C2/NB/ds.D(2005)9399/06-07-05], οι νέες αυτές υπηρεσίες δεν μπορεί να είναι άσχετες με το αντικείμενο της αρχικής συναφθείσας σύμβασης. Θα πρέπει να καθορίζονται σε συνάρτηση με την φύση και το είδος του αντικειμένου της πρώτης συμβάσεως κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι συμμετέχοντες να γνωρίζουν σε τι θα συνίστανται οι υπηρεσίες, οι οποίες θα ανατεθούν ενδεχομένως με την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία.

Επίσης, η Αρχή Πληρωμής έχει εκδώσει έγγραφο εξειδίκευσης των όρων εφαρμογής που αφορούν τα συγχρηματοδοτούμενα έργα (329221/Α.ΠΛ./3713/4-8-2004), στο οποίο διευκρινίζει ότι οι νέες υπηρεσίες πρέπει να είναι παρόμοιες με αυτές της αρχικής σύμβασης, να εντάσσονται δηλαδή στο πλαίσιο του αρχικώς προκηρυχθέντος αντικειμένου του έργου και να ανατεθούν κατά διεύρυνση των αρχικών ενεργειών του.

Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

28. Σύμφωνα με τα ισχυριζόμενα από το Υπουργείο Υγείας οι υπό ανάθεση υπηρεσίες συνιστούν επανάληψη ομοίων υπηρεσιών με τις ήδη ανατεθείσες με την αρχική σύμβαση υπηρεσίες. Όπως ειδικότερα ορίζεται στο αριθμ. πρωτ. Υ5β/ΔΥ/22-9-2014 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας προς τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, το οποίο υπεβλήθη συνημμένως:

“Οι εν λόγω υπηρεσίες συνιστούν επανάληψη των παρόμοιων εργασιών που προβλέπονται και στην αρχική σύμβαση και συγκεκριμένα στις υπηρεσίες που αφορούν στην αξιολόγηση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης και ειδικότερα είναι όμοιες με τις υπηρεσίες “Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των παρεμβάσεων Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης” και “Αξιολόγηση των Μηχανισμών Παρακολούθησης, Διαχείρισης και ελέγχου των Παρεμβάσεων Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης”.

Τούτο δε είναι πρόδηλο διότι οι κατά τα ανωτέρω περιγραφόμενες Υπηρεσίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας Andor-Λυκουρέντζου και του Σχεδίου Δράσης αφορούν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εξαμηνιαία βάση αυτής της ειδικού τύπου και σκοπού σύμβασης του Υπουργείου Υγείας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που όμως εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης παρακολούθησης και αξιολόγησης σε ετήσια βάση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης, ως εκ τούτου συνιστούν απολύτως όμοιες υπηρεσίες με τις αρχικώς ανατεθείσες υπηρεσίες της αξιολόγησης της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης και ειδικότερα την αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης και της αξιολόγησης των μηχανισμών της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης. [...].”

Από τα στοιχεία του φακέλου, όμως, δεν τεκμηριώνεται ούτε προκύπτει με σαφήνεια γιατί οι δράσεις που ορίζονται στο Μνημόνιο δεν μπορούν να υλοποιηθούν από τον ίδιο ανάδοχο στο πλαίσιο της αρχικής σύμβασης, η οποία υλοποιείται από 3-4-2012 με ημερομηνία λήξης έως το τέλος του 2015, ημερομηνία κατά την οποία τοποθετείται χρονικά και η λήξη της αιτούμενης σύμβασης, αφ’ ής στιγμής, σύμφωνα και με το άρθρο 1 της αρχικής σύμβασης, το αντικείμενο αυτής περιλαμβάνει: «την εκπόνηση εκθέσεων αξιολόγησης του συνόλου των επιπτώσεων, που έχει η εφαρμογή της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, για την περίοδο από το 2010 (έναρξη Ψυχαγωγός Β’ Φάση) έως και το τέλος του 2015, (λήξη περιόδου επιλεξιμότητας δαπανών του Ε.Σ.Π.Α.), λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη διάσταση που αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή (λειτουργία δομών αποασυλοποίησης και δομών φροντίδας ψυχικής υγείας και βιωσιμότητα των δομών αυτών, λειτουργία Κέντρων Ψυχικής Υγείας, Ιατροπαιδαγωγικών, Κοινωνικών Συνεταιρισμών και άλλων) όσο και τη διάσταση που αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό (θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν, θέσεις εργασίας που διατηρούνται, βαθμός βελτίωσης του επιπέδου των γνώσεων και των δεξιοτήτων του προσωπικού των δομών).”

Ειδικότερα, από το σύνολο των στοιχείων του παρόντος φακέλου δεν τεκμηριώνεται ούτε προκύπτει με σαφήνεια κατά πόσον οι αιτούμενες υπηρεσίες εν όλω ή εν μέρει είναι «νέες», διακριτές εργασίες, πλην όμως παρόμοιες και σε επανάληψη των συμβατικά προβλεπόμενων και δεν εντάσσονται στο αρχικό συμβατικό αντικείμενο. Τόσο στην αρ. 11/2012 σύμβαση, όσο και στο ανωτέρω σχετικό Υπηρεσιακό Σημείωμα γίνεται μόνο γενική αναφορά στα επιμέρους στοιχεία των 11 δράσεων/υπηρεσιών που

συνιστούν το αντικείμενο του έργου της “αξιολόγησης κατά τη διάρκεια (ongoing) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης “ΨΥΧΑΡΓΩΣ”– Γ΄ φάση”, το οποίο υλοποιείται (βλ. παρ. 10 στην ενότητα Ι της παρούσας). Ωστόσο, στο Σχέδιο Δράσης του νέου Μνημονίου Συνεργασίας ορίζονται αναλυτικά οι επιμέρους δράσεις των θεματικών προτεραιοτήτων των αιτούμενων υπηρεσιών με ρητή αναφορά στην εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσής τους και στους εμπλεκόμενους φορείς (βλ. πίνακα στην ενότητα Ι παρ. 12 της παρούσας), στοιχεία που απουσιάζουν από την ανάλυση των δράσεων των ανατεθεισών υπηρεσιών. Σε κάθε περίπτωση, αποτυπώνονται με διαφορετικό τρόπο οι ανατεθείσες υπηρεσίες σε σχέση με τις αιτούμενες υπηρεσίες, καθιστώντας έτσι αδύνατη τη συγκριτική αξιολόγησή τους. Επιπρόσθετα, και από το παραδοτέο της σύμβασης Πα.1 με τίτλο “Επιχειρησιακό Σχέδιο Πρόγραμμα Δράσης”, το οποίο υπεβλήθη στην Αρχή, κατόπιν αιτήματός της, δεν κατέστη δυνατή η συγκριτική αξιολόγηση των ανατεθεισών με τις αιτούμενες υπηρεσίες.

Σε κάθε περίπτωση, το ότι οι αιτούμενες υπηρεσίες, όπως περιγράφονται στο Σχέδιο Δράσης του Μνημονίου Συνεργασίας “εντάσσονται στο πλαίσιο της ευρύτερης παρακολούθησης και αξιολόγησης σε ετήσια βάση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης” δεν αρκεί προκειμένου να τεκμηριωθεί ότι είναι “νέες” υπηρεσίες σε σχέση με τις ανατεθείσες, και όχι υπηρεσίες που θα πρέπει να παρασχεθούν στο πλαίσιο της υλοποιούμενης σύμβασης, η οποία έχει χρονικό ορίζοντα έως το τέλος του 2015, ημερομηνία κατά την οποία τοποθετείται χρονικά και η λήξη της αιτούμενης σύμβασης, καθώς εντάσσονται στο αντικείμενο του έργου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 1 της αρ. 11/2012 σύμβασης.

29. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων παρέλκει η εξέταση των άλλων προϋποθέσεων και διαπιστώνεται ότι δεν τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 25, παρ. 4, περ. β΄ του Π.Δ. 60/2007, καθώς δεν προκύπτει η συνδρομή λόγου και προϋπόθεσης για την υιοθέτηση της εξαιρετικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την σύναψη της νέας σύμβασης υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης.

Όμως κατά την άποψη του μέλους Δ. Σταθακόπουλου συντρέχουν οι όροι του άρθρου 25, παρ. 4, περ. β΄ του Π.Δ. 60/2007 και το αίτημα θα μπορούσε να γίνει δεκτό.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ κατά πλειοψηφία αποφασίζει:

Την μη παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ υποπερ. (δδ) του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, επί του αιτήματος του Υπουργείου Υγείας για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για την ανάθεση νέας σύμβασης υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης, κατόπιν ενεργοποίησης δικαιώματος προαίρεσης, κατ’ επίκληση του άρθρου 25 παρ. 4 β του π.δ. 60/2007, προϋπολογιζόμενης δαπάνης € 131.707,30 πλέον Φ.Π.Α. 23%, ήτοι συνολικά € 162.000,00 συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., στο πλαίσιο του ήδη εκτελούμενου έργου «Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια (on going) της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης ‘ΨΥΧΑΡΓΩΣ’ 2011-2015», λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2014

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράϊκος